e-PORADNIK

POWIAT LUBELSKI

wydanie IV/2021

www.pomocprawna.oic.lublin.pl
www.powiat.lublin.pl
www.oic.lublin.pl

poradnik przygotowany w ramach zadania publicznego realizowanego w formie powierzenia zadania przez Zarząd Powiatu Lubelskiego

MINISTERSTWO SPRAWIEDLIWOŚCI
www.ms.gov.pl

Polska Fundacja Ośrodków Wspomagania Rozwoju Gospodarczego „OIC Poland" w Lublinie

Publikacja bezpłatna.

E-Poradnik przygotowany w ramach umowy zawartej z POWIATEM LUBELSKIM - Nr AKJ.526.4.2020 RK2 z dnia 14.12.2020 o powierzenie realizacji zadania publicznego z zakresu udzielania nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego oraz edukacji prawnej w powiecie lubelskim w 2021 r. przez organizację pozarządową.

Realizator Zadania i Wydawca :

Polska Fundacja Ośrodków Wspomagania Rozwoju Gospodarczego "OIC Poland" z siedzibą w Lublinie

ul. Gospodarcza 26

20-213 Lublin

tel.: (81) 710-46-30

fax: (81) 746-13-24

e-mail: sekretariat@oic.lublin.pl

http://www.oic.lublin.pl

Polska Fundacja Ośrodków
Wspomagania Rozwoju Gospodarczego
„OIC Poland" w Lublinie

Autorzy artykułów:

Dorota Ulikowska – Prawnik/mediator

Lublin, sierpień 2021

Spis treści

1. Wprowadzenie – nieodpłatne porady prawne, nieodpłatne poradnictwo obywatelskie, edukacja prawna 3

2. Co zrobić, gdy kupiony z drugiej ręki samochód okazał się wadliwy? 6

3. Odroczenie wykonania kary pozbawienia wolności 11

4. Podczas budowy domu przekroczono granice sąsiedniego gruntu 15

Fundacja „OIC Poland"
ul. Gospodarcza 26
20-213 Lublin
NIP: 712-01-69-716
tel.: (81) 710-46-30 / fax: (81) 746-13-24

1. Wprowadzenie – nieodpłatne porady prawne, nieodpłatne poradnictwo obywatelskie, edukacja prawna

Nieodpłatna pomoc prawna i obywatelska oraz edukacja prawna świadczona jest zgodnie z ustawą z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej.

Miejsce świadczenia pomocy:

Punkt 2 - GŁUSK - porady obywatelskie

Dzień tygodnia	Godziny	Miejsce
Poniedziałek	11.00 - 15.00	Urząd Miejski w Bychawie, ul. Piłsudskiego 22
Wtorek	13.00 - 17.00	Urząd Miejski w Bychawie, ul. Piłsudskiego 22
Środa	10.00 - 14.00	Urząd Gminy Głusk, ul. Rynek 1
Czwartek	11:00-15:00	Urząd Gminy Strzyżewice, Strzyżewice 109
Piątek	10.00 - 14.00	Urząd Gminy Głusk, ul. Rynek 1

Punkt 1 - Wysokie- porady obywatelskie

Dzień tygodnia	Godziny	Miejsce
Poniedziałek	10.00 - 14.00	Urząd Gminy Wysokie ul. Nowa 1
Wtorek	10.00 - 14.00	Urząd Gminy Zakrzew - Zakrzew 26
Środa	10.00 - 14.00	Urząd Gminy Wysokie ul. Nowa 1
Czwartek	10.00 - 14.00	Urząd Gminy Zakrzew Zakrzew 26
Piątek	8:00-12:00	Urząd Gminy Krzczonów ul. Spokojna 7

Zapisy na wizyty:

Termin wizyty ustalany jest telefonicznie pod nr **(81) 52 86 714**

Na jaką pomoc możemy liczyć?

Nieodpłatne poradnictwo obywatelskie obejmuje:

Fundacja „OIC Poland"
ul. Gospodarcza 26
20-213 Lublin
NIP: 712-01-69-716
tel.: (81) 710-46-30 / fax: (81) 746-13-24

- ✓ działania dostosowane do indywidualnej sytuacji osoby uprawnionej, zmierzające do podniesienia świadomości tej osoby o przysługujących jej uprawnieniach lub spoczywających na niej obowiązkach oraz wsparcia w samodzielnym rozwiązywaniu problemu, w tym, w razie potrzeby, sporządzenie wspólnie z osobą uprawnioną planu działania i pomoc w jego realizacji. Nieodpłatne poradnictwo obywatelskie obejmuje w szczególności porady dla osób zadłużonych i porady z zakresu spraw mieszkaniowych oraz zabezpieczenia społecznego
- ✓ nieodpłatną mediację

Nieodpłatna mediacja obejmuje

- ✓ poinformowanie osoby uprawnionej o możliwościach skorzystania z polubownych metod rozwiązywania sporów, w szczególności mediacji oraz korzyściach z tego wynikających
- ✓ przygotowanie projektu umowy o mediację lub wniosku o przeprowadzenie mediacji
- ✓ przygotowanie projektu wniosku o przeprowadzenie postępowania mediacyjnego w sprawie karnej
- ✓ przeprowadzenie mediacji
- ✓ udzielenie pomocy w sporządzeniu do sądu wniosku o zatwierdzenie ugody zawartej przed mediatorem

Nieodpłatna mediacja ***nie obejmuje*** spraw, w których:

- ✓ sąd lub inny organ wydały postanowienie o skierowaniu sprawy do mediacji lub postępowania mediacyjnego;
- ✓ zachodzi uzasadnione podejrzenie, że w relacji stron występuje przemoc.

Nieodpłatna pomoc prawna obejmuje:

- ✓ poinformowanie o obowiązującym stanie prawnym
- ✓ oraz o przysługujących prawach i obowiązkach, w tym
- ✓ w związku z toczącym się postępowaniem przygotowawczym, administracyjnym, sądowym lub sądowoadministracyjnym,
- ✓ wskazanie sposobu rozwiązania problemu prawnego,
- ✓ przygotowanie projektu pisma w tych sprawach, z wyłączeniem pism procesowych w toczącym się postępowaniu przygotowawczym lub sądowym i pism w toczącym
- ✓ się postępowaniu sądowoadministracyjnym,
- ✓ sporządzenie projektu pisma o zwolnienie od kosztów sądowych lub ustanowienie pełnomocnika z urzędu w różnych rodzajach postępowań,
- ✓ nieodpłatną mediację

Kto może skorzystać?

Z porad może skorzystać każda osoba, której nie stać na odpłatne porady i która złoży stosowne oświadczenie.

Nieodpłatna pomoc prawna od dnia 16 maja 2020 r. obejmuje także sprawy związane z prowadzeniem działalności gospodarczej przez osoby fizyczne prowadzące jednoosobową działalność gospodarczą – niezatrudniające innych osób w ciągu ostatniego roku.

Fundacja „OIC Poland"
ul. Gospodarcza 26
20-213 Lublin
NIP: 712-01-69-716
tel.: (81) 710-46-30 / fax: (81) 746-13-24

Inne informacje

Porady co do zasady udzielane są podczas osobistej wizyty w punkcie porad. W sposób szczególny z nieodpłatnej pomocy prawnej i nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego skorzystać mogą kobiety w ciąży, które z porad prawnych skorzystać mogą poza kolejnością.

Osobom ze znaczną niepełnosprawnością ruchową, które nie mogą stawić się w punkcie osobiście, oraz osobom doświadczającym trudności w komunikowaniu się, o których mowa w ustawie z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się - udzielanie nieodpłatnej pomocy prawnej, może odbywać się poza punktem albo za pośrednictwem środków porozumiewania się na odległość, tj. w miejscu zamieszkania, przez telefon, po umówieniu terminu wizyty wskazując preferowany sposób udzielenia nieodpłatnej pomocy prawnej czy obywatelskiej.

Edukacja prawna

Edukacja prawna jest procesem ustawicznym, prowadzonym wobec obywateli w każdym wieku. Edukacja młodzieży szkolnej obejmuje wiedzę na temat podstawowych praw oraz obowiązków, funkcjonowania profilaktyki i zwalczania przestępstw a także funkcjonowania wymiaru sprawiedliwości. Ma ona na celu zapobieganie wykluczeniu prawnemu w dorosłym życiu oraz uwrażliwieniu na potrzebę zachowania porządku prawnego.

Szczególną wartość w edukacji prawnej mają metody aktywizujące oraz zajęcia praktyczne poruszające zagadnienia prawne. Pozwalają one uczniom skonfrontować ich dotychczasowe doświadczenie i poglądy z uniwersalnymi wartościami oraz literą prawa. To wyposaża ich w wiedzę i kształtuje umiejętność rozwiązywania problemów.

Fundacja „OIC Poland"
ul. Gospodarcza 26
20-213 Lublin
NIP: 712-01-69-716
tel.: (81) 710-46-30 / fax: (81) 746-13-24

2. Co zrobić, gdy kupiony z drugiej ręki samochód okazał się wadliwy?

Kupno samochodu używanego jest ryzykowne. Nie zawsze wiemy, jakie usterki w nim występują, nie potrafimy ich wykryć lub nie możemy, gdyż mogą to być wady ukryte. Jeśli wykryjemy wadę po zakupie auta pojawia się problem i może zachodzić podstawa do zgłoszenia sprzedawcy reklamacji. Jednak przy zakupie samochodu z wadami najważniejsze jest jak najszybsze podjęcie odpowiednich czynności.

Ocena stanu prawnego samochodu

W przypadku kupna samochodu z wadami w pierwszej kolejności konieczna będzie ocena stanu prawnego oraz skompletowanie niezbędnych dowodów. W oparciu o te informacje, możliwe będzie dobranie odpowiednich środków prawnych.

Należy ustalić jakie przepisy będą miały zastosowanie w tej konkretnej sprawie. Biorąc pod uwagę to, że mamy dwie strony transakcji – kupującego oraz sprzedającego, a po jednej, jak i drugiej stronie może wystąpić konsument, czyli „zwykła" osoba fizyczna lub przedsiębiorca, czyli profesjonalista, wówczas możliwe są cztery poniższe sytuacje:

SPRZEDAJĄCY	KUPUJĄCY	OPIS
Osoba fizyczna	**Osoba fizyczna**	Klasyczna transakcja pomiędzy dwiema osobami fizycznymi nieprowadzącymi działalności gospodarczej
Osoba fizyczna	**Przedsiębiorca**	Rzadko spotykana, np. gdy kupującym przedsiębiorcą jest osoba fizyczna, która potrzebuje samochodu na potrzeby związane z prowadzoną (rozpoczynaną) własną działalnością gospodarczą i kupuje go od osoby prywatnej
Przedsiębiorca	**Przedsiębiorca**	Sytuacja, gdy obie strony są profesjonalistami, np. osoba fizyczna prowadząca dział. gospodarczą kupuje samochód od komisu, który też jest przedsiębiorcą, gdyż zawodowo zajmuje się kupnem/sprzedażą samochodów
Przedsiębiorca	**Konsument**	Typowy obrót konsumencki, np. samochód kupiony jest od komisu, a kupujący auto nabył go na swoje potrzeby, a nie w związku z działalnością gospodarczą

Oprac. własne: Dorota Ulikowska

Przepisy, które będą miały zastosowanie w konkretnym przypadku, zależą od tego, kto był stroną kupującą i sprzedającą. W przypadku zakupu samochodu w komisie, sprzedającym będzie przedsiębiorca, natomiast kupującym – dowolny podmiot, ale najczęściej jest to konsument.

Fundacja „OIC Poland"
ul. Gospodarcza 26
20-213 Lublin
NIP: 712-01-69-716
tel.: (81) 710-46-30 / fax: (81) 746-13-24

Niestety zbyt często zdarzają się sytuacje, gdy zakup auta dokonywany jest od osoby prywatnej, chociaż samochód stoi na parkingu komisu. Wówczas sprzedawcą, a także kupującym jest osoba fizyczna niebędąca konsumentem. Trzeba uważać, ponieważ nieuczciwi przedsiębiorcy, prowadzący komis samochodów, chcąc unikać odpowiedzialności z tytułu rękojmi, dają kupującemu do podpisania umowę, na której będą zawarte dane właściciela samochodu, ewentualnie prywatne dane właściciela komisu. Wówczas nie kupuje się samochodu od przedsiębiorcy – komisu tylko od osoby prywatnej i trudniej będzie dochodzić swoich praw.

UWAŻAJ!

Komis samochodowy, gdy chce uniknąć odpowiedzialności z tytułu rękojmi za sprzedany używany samochód często daje do podpisania umowę sprzedaży podpisaną wcześniej *in blanco* przez właściciela samochodu, który tylko zostawił swoje auto na placu w komisie. Kupujesz wtedy nie od komisu lecz od osoby fizycznej nieprowadzącej działalności gospodarczej.

Dokładnie więc sprawdź kto jest stroną umowy - komis, czy właściciel samochodu. **Takie działanie komisu może utrudnić ci dochodzenie ewentualnych roszczeń.**

Roszczenia kupującego będącego konsumentem

Kupujący w każdej sytuacji, czy jest osobą fizyczną, czy przedsiębiorcą chroniony jest przepisami dotyczącymi rękojmi, również wtedy, kiedy jest konsumentem, czyli kupił samochód od przedsiębiorcy, np. w komisie samochodowym.

Kupujący, aby skorzystać ze swoich praw musi zawiadomić sprzedającego o istnieniu wady, najlepiej uczynić to niezwłocznie po wykryciu wady. Kupujący nie musi od razu precyzować swoich roszczeń, choć najczęściej wraz z oświadczeniem zawiadamiającym sprzedawcę o wadzie od razu składa oświadczenie dotyczące roszczenia, np. żądanie obniżenia ceny pojazdu lub oświadcza, że odstępuje od umowy. Ale na początku wystarczy tylko pismo informujące o istnieniu wady.

Roszczenia kupującego będącego konsumentem	Odstąpienie od umowy wraz ze zwrotem ceny za samochód
	Obniżenie ceny za wadliwy samochód
	Żądanie naprawy samochodu
	Żądanie wymiany samochodu wadliwego na pozbawionego wad

Oprac. własne: Dorota Ulikowska

Fundacja „OIC Poland"
ul. Gospodarcza 26
20-213 Lublin
NIP: 712-01-69-716
tel.: (81) 710-46-30 / fax: (81) 746-13-24

Roszczenia konsumenta uznaje się za uzasadnione, jeżeli przedsiębiorca nie odniesie się do nich w przeciągu 30 dni od chwili ich otrzymania. Jeżeli więc przedsiębiorca nie udzielił odpowiedzi na reklamację w tym terminie uważa się, że uznał reklamację. Odpowiedź na reklamację przedsiębiorca przekazuje konsumentowi na papierze lub innym trwałym nośniku (art. 7a ustawy o prawach konsumenta).

WAŻNE

W przypadku, gdy wada została stwierdzona w przeciągu roku od chwili wydania samochodu, domniemywa się, że wada ta lub jej przyczyna istniała w chwili przejścia niebezpieczeństwa na kupującego (art. 5562 KC).

Do roszczeń z tytułu rękojmi nabywca samochodu ma prawo w ciągu 2 lat od chwili wydania. W przypadku produktów używanych, takich jak samochód, strony mogą się zgodzić na skrócenie tego terminu do roku.

W przypadku uprawnień konsumenta nie można ich wyłączyć, w przeciwieństwie do uprawnień kupującego niebędącego konsumentem. Sprzedawca nie może na umowach umieszczać klauzul dotyczących niewnoszenia roszczeń przez kupującego.

Roszczenia kupującego, który nie jest konsumentem

Jeśli nabywca samochodu nie jest konsumentem (zob. tabela powyżej) to w pierwszej kolejności należy ustalić, czy w umowie nie wyłączono uprawnień kupującego z tytułu rękojmi. Jednak nawet gdyby wyłączenie takie nastąpiło, kupujący można dowodzić, że sprzedawca zataił wadę, gdyż zatajenie takie jest niepoinformowaniem kupującego o istotnych okolicznościach (wadzie), o których sprzedawca wiedział i zataił przed kupującym.

Zgodnie z przepisami Kodeksu cywilnego, dotyczących rękojmi za wady, strony mogą odpowiedzialność z tytułu rękojmi rozszerzyć, ograniczyć lub wyłączyć. Wyłączenie lub ograniczenie odpowiedzialności z tytułu rękojmi **jest bezskuteczne**, jeżeli sprzedawca zataił podstępnie wadę przed kupującym (art. 558 KC).

Jeżeli więc uprawnienia z tytułu rękojmi nie zostały wyłączone lub też ich wyłączenie jest bezskuteczne wobec kupującego, wówczas może on od razu albo odstąpić od umowy albo żądać od sprzedawcy obniżenia ceny wadliwego samochodu (art. 560 KC). Sprzedawca ma możliwość niezwłocznego, ale bez nadmiernych niedogodności dla kupującego, usunięcia wad lub wymiany na nowy, czym uwolni się od bardziej dla niego dotkliwego odstąpienia przez kupującego od umowy lub obniżenia ceny.

Fundacja „OIC Poland"
ul. Gospodarcza 26
20-213 Lublin
NIP: 712-01-69-716
tel.: (81) 710-46-30 / fax: (81) 746-13-24

PAMIĘTAJ!

Odrębną kwestią jest zawiadomienie sprzedawcy o wadzie, a odrębną wysłanie oświadczenia o obniżeniu ceny lub o odstąpieniu od umowy kupna samochodu wraz z żądaniem zwrotu zapłaconej ceny pojazdu (zwrot samochodu po zakupie).

Jeśli kupujący nie chce precyzować od razu swojego roszczenia, na początku wystarczy wysłanie pisma z zawiadomieniem o wadzie. Przepisy nie precyzują terminu na zawiadomienie sprzedawcy o wadzie, jednak dla celów dowodowych, najlepiej zrobić to niezwłocznie po wykryciu wady. Oczywiście nic nie stoi na przeszkodzie wysłaniu jednego pisma, w którym zarówno informujemy o wadzie pojazdu, jak i określamy nasze roszczenie.

Udowodnij sprzedawcy winę

Sprzedawca będzie kwestionował swoją odpowiedzialność lub grał na zwłokę, będzie starał się zrobić wszystko, aby kupujący nie udowodnił mu jego winy, co pozwoli mu uniknąć odpowiedzialności. Oczywiście nie musi tak być, gdyż jest wielu uczciwych sprzedawców. Jednak najczęściej dzieje się tak, że kupujący ma utrudniony kontakt ze sprzedawcą, a tym samym trudności w wyegzekwowaniu swoich roszczeń. Z powyższych względów kontakt ze sprzedawcą powinien być oficjalny, czyli odbywać się za pośrednictwem listów poleconych (najlepiej za zwrotnym potwierdzeniem odbioru – zalecane) i co bardzo ważne - przy zachowaniu kopii wysyłanych pism dla siebie. Ewentualnie można prowadzić rozmowy telefoniczne, ale najlepiej je nagrywać (nagrywanie rozmowy, w której sami jesteśmy jej uczestnikiem jest dozwolone). Innym rozwiązaniem dokumentowania kontaktu ze sprzedawcą jest prowadzenie rozmów, osobistych lub telefonicznych, które powinny odbywać się przy udziale świadków.

Dochodzenie roszczeń od sprzedawcy nie zabrania korzystania z wadliwego pojazdu (jeżeli to możliwe z uwagi na jego wady). Należy jednak dokumentować wszelkie naprawy i poniesione koszty (faktury, paragony, oświadczenia i dane mechaników), tak aby możliwe było ich późniejsze dochodzenie od sprzedawcy (roszczenie zwrotu poniesionych dodatkowych kosztów).

Dochodzenie roszczeń

Jeżeli ugodowe rozwiązanie sprawy nie jest możliwe, powinno skierować się sprawę do sądu. Gdy kupujący decyduje się na wniesienie powództwa, powinien ustalić stan faktyczny i stan prawny, zgromadzić dowody, o których była mowa wyżej, a następnie wyczerpująco, choć zwięźle sprecyzować swoje roszczenia oraz uzasadnić je, przedstawiając dowody na poparcie faktów, okoliczności i swoich twierdzeń.

Fundacja „OIC Poland"
ul. Gospodarcza 26
20-213 Lublin
NIP: 712-01-69-716
tel.: (81) 710-46-30 / fax: (81) 746-13-24

Roszczenie nie musi opierać się tylko o przepisy art. 556 i następne KC. Możliwe jest zastosowanie np. zbiegu roszczeń z tytułu rękojmi oraz innych przepisów, np. z art. 471 KC (skutki niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania).

Podstawa prawna:

Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. 2020 r. poz. 1749)

Ustawa z dnia 30 maja 2014 r. o prawach konsumenta (t.j.Dz. U. 202 r. poz. 287)

Autor: Dorota Ulikowska – Prawnik/Mediator

Fundacja „OIC Poland"
ul. Gospodarcza 26
20-213 Lublin
NIP: 712-01-69-716
tel.: (81) 710-46-30 / fax: (81) 746-13-24

3. Odroczenie wykonania kary pozbawienia wolności

Kara pozbawienia wolności jest to najcięższa kara jaką przewiduje polskie prawo karne i powinna zostać wykonana niezwłocznie po uprawomocnieniu się wyroku skazującego. Przepisy Kodeksu karnego wykonawczego określają, w jakich wyjątkowych sytuacjach jest możliwe odroczenie jej wykonania.

Pomimo ogólnej reguły, że wykonanie prawomocnie zasądzonej kary powinno być niezwłocznie wykonane, głównie po to aby odstraszyć ludzi od popełniania przestępstw w przyszłości, należy pamiętać, że polskie prawo stosuje też wyjątki. Podobnie jest i w tym przypadku. Kodeks karny wykonawczy (dalej: k.k.w.) przewiduje sytuacje, w których sąd może, czasami musi, odroczyć wykonanie kary pozbawienia wolności.

WAŻNE

Odroczenie kary pozbawienia wolności (w tym kary zastępczej za grzywnę)
nie dotyczy kary aresztu (w tym zastępczej kary aresztu za grzywnę)
Zob. też postanowienie SA w Krakowie z dn. 26 sierpnia 2008 r. (II AKzw 694/08)

Obowiązkowe odroczenie wykonania kary

Sąd ma obowiązek odroczyć wykonanie kary pozbawienia wolności w wypadku, gdy skazany zachorował na chorobę psychiczną lub inną ciężką chorobę, która uniemożliwia jej wykonanie.

Za ciężką chorobę ustawodawca uznaje taki stan skazanego, w którym umieszczenie go w zakładzie karnym może zagrażać jego życiu lub spowodować poważne niebezpieczeństwo dla jego zdrowia (art. 150 k.k.w.).

W związku z powyższym sąd odroczy wykonanie kary pozbawienia wolności do czasu ustania tej przeszkody, a jednym z koniecznych dowodów dla sądu jest opinia biegłego.

Przesłanki, gdy sąd może odroczyć wykonanie kary

Natomiast, zgodnie art. 151 k.k.w., sąd ma prawo, innymi słowy może, ale nie musi odroczyć wykonanie kary pozbawienia wolności na okres do roku, jeżeli:

1. **natychmiastowe wykonanie kary pociągnęłoby dla skazanego lub jego rodziny zbyt ciężkie skutki**

   W stosunku do skazanej kobiety ciężarnej oraz osoby skazanej, która samotnie sprawuje opiekę nad dzieckiem sąd może odroczyć wykonanie kary na okres do 3 lat po urodzeniu dziecka.

2. **liczba osadzonych w zakładach karnych lub aresztach śledczych przekracza w skali kraju ogólną pojemność tych zakładów**

   Jednakże **odroczenia** wykonania kary **nie udziela się** skazanym, którzy:

Fundacja „OIC Poland"
ul. Gospodarcza 26
20-213 Lublin
NIP: 712-01-69-716
tel.: (81) 710-46-30 / fax: (81) 746-13-24

a) dopuścili się przestępstwa z zastosowaniem przemocy lub groźby jej użycia (rozbój, pobicie),
b) recydywistów,
c) osób, które zgodnie z art. 65 Kodeksu karnego, z popełnienia przestępstwa uczyniły sobie stałe źródło dochodu lub popełniły przestępstwo działając w zorganizowanej grupie albo związku mającym na celu popełnienie przestępstwa oraz wobec sprawcy przestępstwa o charakterze terrorystycznym,
d) skazanych za przestępstwa określone w art. 197-203 Kodeksu karnego popełnione w związku z zaburzeniami preferencji seksualnych (gwałt, pedofilia, kazirodztwo).

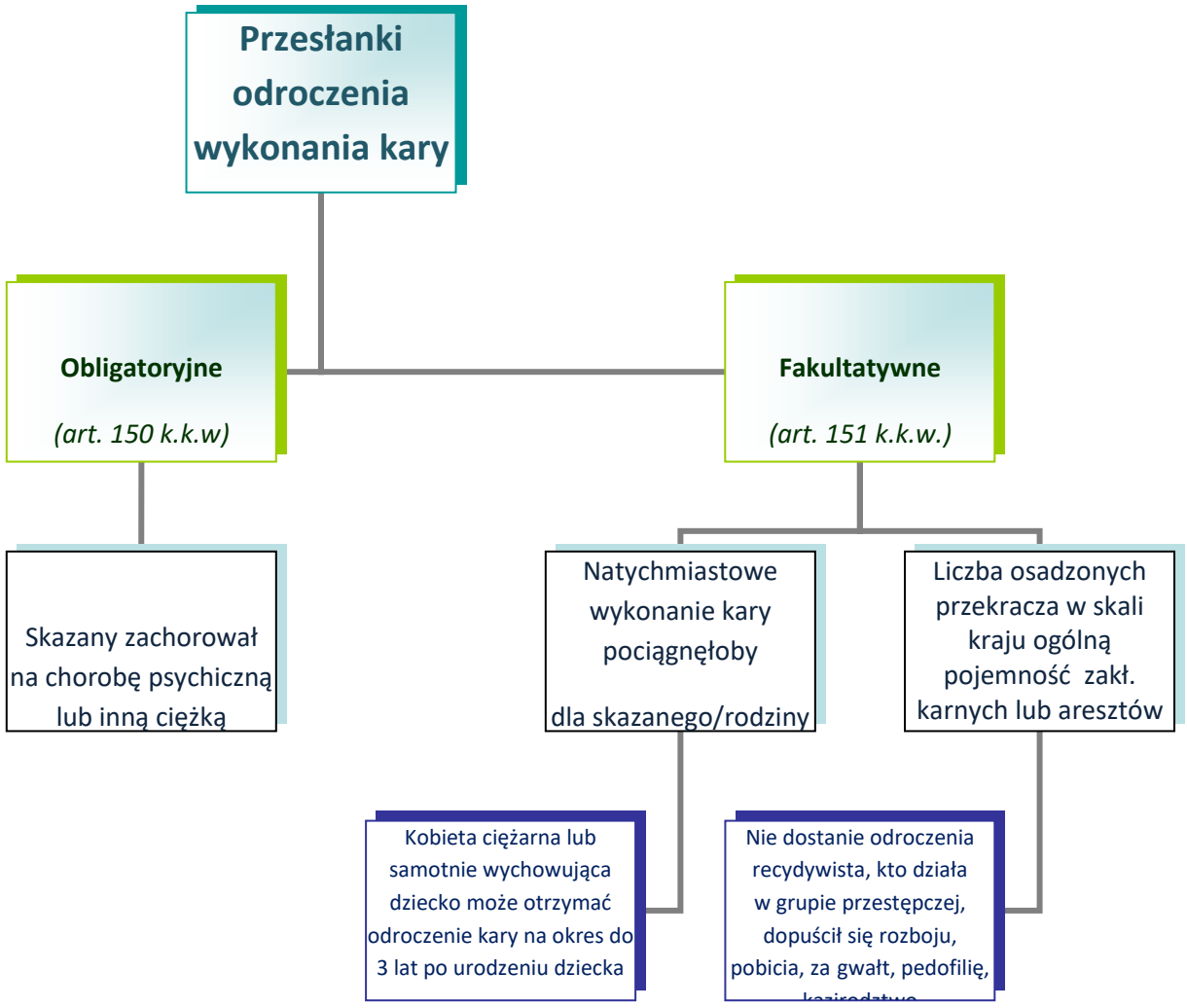

Oprac. własne: Dorota Ulikowska

Pod pojęciem „zbyt ciężkich skutków'' (zob. wyżej pkt 1) – najczęściej mieści się okoliczność pozostawania przez skazanego jedynym żywicielem rodziny, ewentualnie konieczność wykonania pilnych prac rolnych, czasem niemożliwość kontynuowania nauki.

Odroczenie może być udzielone kilkakrotnie, jednak łączny okres odroczenia nie może przekroczyć powyżej wskazanych wyżej okresów. Okres odroczenia biegnie od dnia wydania pierwszego postanowienia w tym przedmiocie.

Fundacja „OIC Poland"
ul. Gospodarcza 26
20-213 Lublin
NIP: 712-01-69-716
tel.: (81) 710-46-30 / fax: (81) 746-13-24

Skazany po odroczeniu kary może mieć obowiązki

Sąd odraczając wykonanie kary, może zobowiązać skazanego do podjęcia starań o znalezienie pracy zarobkowej, nałożyć obowiązek zgłaszania się w określonych odstępach czasu do wskazanej jednostki Policji, ewentualnie skazany będzie musiał poddać się odpowiedniemu leczeniu, rehabilitacji, terapii, itp.

W czasie odroczenia kary sąd może też kontrolować, czy skazany należycie wywiązuje się z nałożonych na niego obowiązków i może w tym celu może skorzystać z wywiadu środowiskowego (art. 14 w zw. z art. 151 § 5. k.k.w.).

Wniosek o odroczenie wykonania kary

Skazany, co do którego wystąpiły przesłanki odroczenia wykonania kary, musi złożyć wniosek do sądu, który wydał wyrok w jego sprawie w I-szej instancji.

We wniosku skazany powołuje się na podstawę prawną wskazując art. 150 k.k.w. (gdy zachodzą przesłanki obowiązkowego odroczenia wykonania kary) lub art. 151 k.k.w. (gdy przesłanki są fakultatywne) oraz wskazuje, na jaki okres kara ma być odroczona, pamiętając przy tym, że ww. przepisy określają też max. okres odroczenia kary pozbawienia wolności.

Ważnym elementem wniosku jest uzasadnienie, które jest „sercem" pisma, czyli uprawdopodobnienie okoliczności uzasadniających odroczenie kary oraz dostarczenie sądowi dowodów na potwierdzenie istnienia faktów i zdarzeń, na które skazany się powołuje (w innym wypadku sąd pozostawi wniosek bez rozpoznania). Gdy skazany jest jedynym żywicielem rodziny musi przedstawić dowody w postaci kopii umowy o pracę, czy zaświadczenia z Urzędu Pracy o braku zatrudnienia współmałżonka lub partnera/ki, czy też dowody potwierdzające przeszkody podjęcia zatrudnienia (ciężka choroba członka rodziny, niepełnosprawność) przez współmałżonka, partnerkę itp. W przypadku ciężkiej choroby skazany jest zobowiązany opisać swoją sytuację zdrowotną i załączyć dowody w postaci dokumentacji medycznej na poparcie swoich twierdzeń, a także uzasadnić dlaczego choroba ta uniemożliwia odbycie kary. Można też uprawdopodobnić inne okoliczności, np. że istnieje konieczność dokończenia nauki (w sytuacji bliskiego ukończenia kursu kwalifikacyjnego albo szkoły lub uczelni, np. matura, obrona licencjatu, magisterium), ewentualnie w przypadku rolnika dokonania pilnych prac rolnych, itd.

Odwołanie odroczenia wykonania kary

Sąd może odwołać odroczenie wykonania kary w razie ustania przyczyny, dla której zostało udzielone, lub w wypadku, gdy skazany nie korzysta z odroczenia w celu, w jakim zostało udzielone, albo rażąco narusza porządek prawny, czy też z powodu niewykonywania obowiązków, do których został przez sąd zobowiązany.

Przed odwołaniem odroczenia wykonania kary przez sąd, kurator sądowy udziela skazanemu upomnienia, choć można od tego obowiązku odstąpić (z ważnych powodów).

Na postanowienie sądu w zakresie udzielenia odroczenia wykonania kary, jak też cofnięcia ww. odroczenia, skazany może złożyć zażalenie.

Fundacja „OIC Poland"
ul. Gospodarcza 26
20-213 Lublin
NIP: 712-01-69-716
tel.: (81) 710-46-30 / fax: (81) 746-13-24

Wzór wniosku

Lublin,31 lipca 2021 r.

Wnioskodawca
Jak Nowak
ul. Maślanka 1
00-000 Lublin

Sąd Rejonowy w Lublinie
IV Wydział Karny
ul. Skazanych 2
00 – 000 Lublin

Sygn. akt: 123 IV k/19

WNIOSEK
O ODROCZENIE WYKONANIA KARY POZBAWIENIA WOLNOŚCI

Na podstawie art. 151 § 1 Kodeksu karnego wykonawczego wnoszę o odroczenie kary pozbawienia wolności zasądzonej w wymiarze 2 lata i 6 miesięcy wyrokiem z dnia 25 maja 2021 r. przez Sąd Rejonowy w Lublinie IV Wydział Karny (sygn. akt 123 IV k/19) na okres 12 miesięcy. Jednocześnie wnoszę o odstąpienie od zarządzania wykonania kary pozbawiania wolności wobec mnie do czasu prawomocnego rozpoznania niniejszego wniosku.

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w Lublinie IV Wydział karny z dnia 25 maja 2021 r. skazał mnie na karę pozbawienia wolności w wymiarze 2 lata i 6 miesięcy. Jednak natychmiastowe wykonanie kary pociągnęłoby dla mnie jako skazanego oraz dla mojej rodziny zbyt ciężkie skutki, gdyż jestem jedynym żywicielem rodziny. Mam troje dzieci w wieku szkolnym i przedszkolnym w wieku: Maria - 7 lat, Monika - 5 lat oraz Jan - 4 lata. Moja partnerka nie pracuje zawodowo, gdyż opiekuje się naszymi dziećmi, w tym najmłodsze nasze dziecko - Jan jest niepełnosprawnym. Poza tym partnerka prowadzi nasze gospodarstwo domowe, a ja zajmuję się utrzymaniem całej rodziny, gdyż świadczenia które otrzymujemy na dzieci są małe i niewystraczające. Jan, który obecnie ma 4 lata, urodził się z dziecięcym porażeniem mózgowym i od urodzenia wymaga stałej opieki osoby trzeciej, dlatego matka dziecka, a moja partnerka, nie może podjąć pracy zawodowej. Do tego mamy jeszcze dwoje starszych dzieci, ale też małych i wymagających opieki. Jestem jedynym żywicielem rodziny, pracuję jako ślusarz w miejscowym zakładzie, a dodatkowo podejmuję się różnych dorywczych prac, aby zabezpieczyć byt mojej rodzinie.

Wobec powyższego, w niniejszej sprawie zachodzą okoliczności przewidziane w art. 151 §1 Kodeksu karnego wykonawczego, dlatego wnoszę jak na wstępie.

Jan Nowak

Załączniki:
- Potwierdzenie uiszczenia opłaty od złożenia wniosku
- Kopia umowy o pracę
- Akty urodzenia dzieci – 3 szt.
- Orzeczenie o niepełnosprawności syna
- Zaświadczenie ze szkoły podstawowej o pobieraniu nauki przez córkę
- Decyzja o przyznaniu świadczenia pielęgnacyjnego

Podstawa prawna:

Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. Kodeks karny wykonawczy (t.j. Dz. U. 2021, poz. 53 ze zm.)

Autor: Dorota Ulikowska – Prawnik/Mediator

Fundacja „OIC Poland"
ul. Gospodarcza 26
20-213 Lublin
NIP: 712-01-69-716
tel.: (81) 710-46-30 / fax: (81) 746-13-24

4. Podczas budowy domu przekroczono granice sąsiedniego gruntu

Może zdarzyć się, że na skutek pomyłki w określaniu wymiarów domu, czy innych zabudowań, urządzeń, jakaś część (zwykle bardzo mała) znajdzie się na sąsiedniej działce. Sąsiedzi przez długi czas, nawet kilkuletni, mogą nie być świadomi, że doszło do naruszenia granic przy budowie.

Naruszenie prawa własności – uprawnienia właściciela gruntu

Właściciele sąsiednich nieruchomości w przypadku naruszenia ich prawa własności są chronieni przez prawo cywilne i mogą wystąpić do sąsiada naruszającego ich prawa z żądaniem: przywrócenia stanu zgodnego z prawem, wydania nielegalnie zajętej nieruchomości, wykupienia zajętej części gruntu, czy wyeliminowania innych naruszeń ich prawa.

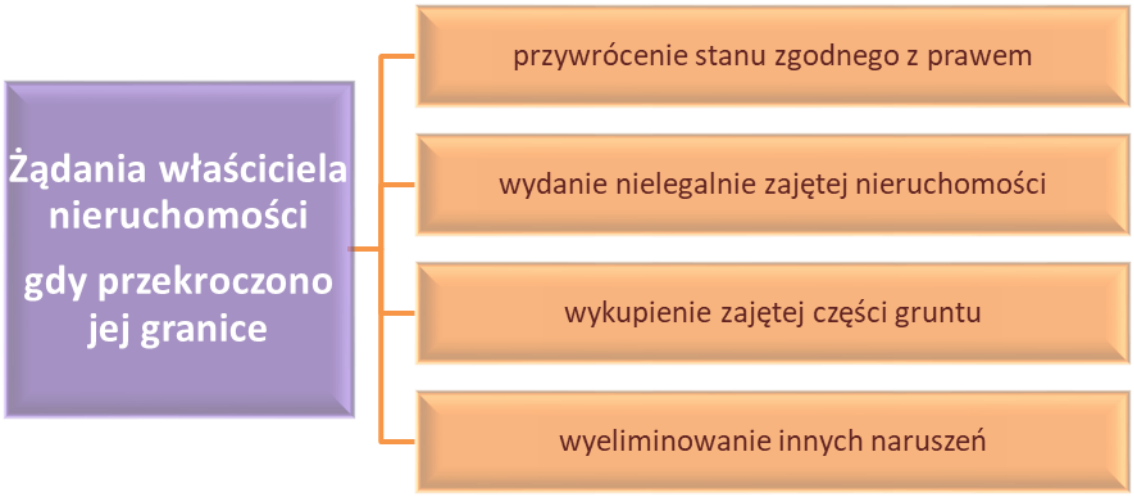

Oprac. własne: Dorota Ulikowska

Roszczenie o przywrócenie stanu poprzedniego

Zasadniczo właścicielowi, którego prawo własności zostało naruszone przez sąsiednią budowę przysługuje roszczenie o przywrócenie stanu zgodnego z prawem, a także roszczenie o zaniechanie naruszeń. Z uwagi jednak na trudności, jakie mogą się wiązać z usunięciem (przesunięciem) budynku, Kodeks cywilny przewidział na tę okoliczność regulację szczególną. Gdy dochodzi do niezawinionego przez sąsiada–inwestora przekroczenia granic sąsiedniego gruntu, które nie było działaniem zamierzonym, lecz efektem ubocznym prowadzonych prac budowlanych, wówczas właściciel tego gruntu nie może żądać od sąsiada przywrócenia stanu poprzedniego, chyba że bez nieuzasadnionej zwłoki sprzeciwił się przekroczeniu granicy, albo że grozi mu niewspółmiernie wielka szkoda. Jeżeli więc właściciel gruntu zauważył przekroczenie jego granic przy kopaniu przez sąsiada fundamentów pod budynek i od razu zwrócił mu na to uwagę (sprzeciwił się), a sąsiad pomimo tego sprzeciwu nie skorygował wymiarów wykopów i wzniósł budynek z naruszeniem sąsiedzkich granic, wówczas nie

Fundacja „OIC Poland"
ul. Gospodarcza 26
20-213 Lublin
NIP: 712-01-69-716
tel.: (81) 710-46-30 / fax: (81) 746-13-24

zachodzi okoliczność niezawinionego przekroczenia granic przez sąsiada, lecz mamy do czynienia z celowym działaniem. Daje to właścicielowi naruszonego gruntu prawo żądania przywrócenia stanu poprzedniego, czyli usunięcia obiektu budowlanego ze swojej nieruchomości.

Wykupienie zajętej części gruntu

Jeżeli przy wznoszeniu budynku lub innego urządzenia przekroczono **bez winy umyślnej** granice sąsiedniego gruntu, właściciel tego gruntu nie może żądać przywrócenia stanu poprzedniego, chyba że bez nieuzasadnionej zwłoki sprzeciwił się przekroczeniu granicy albo że grozi mu niewspółmiernie wielka szkoda (zob. wyżej).

WAŻNE

Powyższa regulacja dotyczy sytuacji, kiedy dochodzi do przekroczenia granicy sąsiedniej działki przy okazji wznoszenia budynku lub innego urządzenia, jak również przy okazji przebudowy, rozbudowy czy też remontu (np. ocieplenia budynku).

Jeśli właściciel sąsiedniego gruntu nie ma prawa żądać przywrócenia stanu poprzedniego, wówczas może on żądać albo stosownego **wynagrodzenia** w zamian za ustanowienie odpowiedniej służebności gruntowej, albo **wykupienia zajętej części gruntu**, jak również tej części, która na skutek budowy straciła dla niego znaczenie gospodarcze (art. 151 KC).

Roszczenie wykupienia zajętej części gruntu może wysuwać wyłącznie właściciel gruntu, którego granice przekroczono, a nie podmiot, którego budowa przekroczyła granice sąsiedniego gruntu – jest to sytuacja dość niekorzystna dla osoby, która przekroczyła granice przy budowie, gdyż jeżeli właściciel gruntu, którego granice przekroczono, pozostaje bezczynny i nie podejmuje żadnych działań, to nie ma on możliwości podjęcia działań dążących do uregulowania stanu prawnego nieruchomości. Przy czym, długotrwała bezczynność właściciela gruntu może doprowadzić do nabycia własności zabudowanego gruntu sąsiada w drodze zasiedzenia przez osobę, która przekroczyła granice gruntu.

Cena wykupu części gruntu ustalana jest według rynkowej wartości nieruchomości.

PAMIĘTAJ!

W sytuacji, gdy granicę nieruchomości przy budowie **przekroczono umyślnie**, **poszkodowany zawsze ma prawo** domagać się przywrócenia stanu poprzedniego.

Fundacja „OIC Poland"
ul. Gospodarcza 26
20-213 Lublin
NIP: 712-01-69-716
tel.: (81) 710-46-30 / fax: (81) 746-13-24

Niezwłoczność przy zgłaszaniu sprzeciwu

Żeby mieć pewność, że do przekroczenia granic sąsiedniego gruntu doszło nieumyślnie należy rozstrzygnąć, czy sąsiad mógł niezwłocznie zgłosić sprzeciw wobec zaistniałej sytuacji (przekroczenie granic). Jeżeli stan budowy jest zaawansowany może to wskazywać, że sąsiad nie zgłosił niezwłocznie sprzeciwu. Jednakże do budowy z przekroczeniem sąsiednich granic mogło dojść pod nieobecność sąsiada, np. sąsiad był na wakacjach i mógł wnieść sprzeciw dopiero po powrocie, wówczas możemy mówić o sprzeciwie dokonanym niezwłocznie, czyli tak szybko jak to było możliwe. Podobnie, gdy właściciel sąsiedniej posesji na stale mieszka w innej miejscowości i może zauważyć przekroczenie granic swojej działki, dopiero, gdy na tę działkę przyjedzie, a więc i w tym przypadku niezwłoczne zgłoszenie sprzeciwu będzie oceniane dopiero od chwili, gdy sąsiad ma taką możliwość. Reasumując – nie stan zaawansowania budowy będzie wyznacznikiem niezwłocznego zgłoszenia sprzeciwu, ale dokonanie tego tak szybko, jako to jest możliwe z uwagi na okoliczności.

Trudno także przesądzić, czy w tym przypadku poszkodowanemu sąsiadowi grozi niewspółmiernie wielka szkoda. Jego szkodę należałoby porównać ze szkodą sąsiada-inwestora, która wiązałaby się z koniecznością rozbiórki obiektu.

Ustanowienie służebności gruntowej

Poza wyżej wspomnianymi roszczeniami właścicielowi, któremu granice gruntu przekroczono przy wznoszeniu budynku może tez mieć roszczenie o ustanowienie służebności gruntowej. Następuje to za odpowiednim wynagrodzeniem, które powinno uwzględniać negatywne skutki związane z przekroczeniem granic oraz ewentualne korzyści, jakie wynikają z tego faktu dla właściciela budynku.

Do kogo należy część budynku położona na sąsiedniej działce?

Warto przypomnieć generalną regułę prawa cywilnego, która odnosi się do części składowych rzeczy (w tym wypadku chodzi o nieruchomość gruntową i nieruchomość budynkową). Reguła ta głosi, że to co znajduje się na powierzchni gruntu, przypada właścicielowi gruntu.

WAŻNE

Uperficies solo cedit

Wszystko, co zostało z gruntem trwale połączone *(w sposób naturalny lub sztuczny)*

dzieli los prawny gruntu.

Fundacja „OIC Poland"
ul. Gospodarcza 26
20-213 Lublin
NIP: 712-01-69-716
tel.: (81) 710-46-30 / fax: (81) 746-13-24

Zgodnie z art. 47 KC - częścią składową rzeczy jest wszystko to, co nie może być od niej odłączone bez uszkodzenia lub istotnej zmiany całości albo bez uszkodzenia lub istotnej zmiany przedmiotu odłączonego. Do części składowych gruntu należą w szczególności budynki i inne urządzenia trwale z gruntem związane, jak również drzewa i inne rośliny od chwili zasadzenia lub zasiania. Oznacza to, że obiekty te nie są odrębnym przedmiotem własności i należą z zasady do właściciela gruntu (art. 48 KC).

Własność gruntu rozciąga się więc na rzecz ruchomą, która została połączona z gruntem w taki sposób, że stała się jej częścią składową. Urządzenia wzniesione na gruncie przynależą z zasady właścicielowi działki. Zachodzi konieczność dokonania w niektórych wypadkach odpowiednich rozliczeń pomiędzy podmiotem, który posadowił urządzenie, a właścicielem gruntu. Kwestię zwrotu nakładów regulują art. 226-227 KC. Jeżeli budynek lub inne urządzenie znacznie przewyższa wartość zajętej działki, istnieje możliwość wykupu zajętego gruntu (art. 231 KC).

W takim wypadku, gdy dojdzie do postawienia budynku z niemyślnym naruszeniem granic nieruchomości sąsiedniej, gdy część budynku położona jest na sąsiedniej działce, to nadal jest własnością tej osoby, która go wzniosła (bo jest to część składowa rzeczy głównej) – i nie dochodzi tu do zmiany właściciela – pomimo tego, że dana część budynku znajduje się na cudzym gruncie. Sytuacja ta jest zatem wyjątkiem od zasady, że wszystko, co znajduje się na gruncie, należy do właściciela gruntu – gdyż w tym wypadku właścicielem jest nadal inwestor, który wybudował budynek lub urządzenie.

Przed sądem

Jeżeli nie dojdzie do ugodowego zakończenia sporu związanego z przekroczeniem granic będzie koniecznym skierowanie sprawy na drogę sądową. Sąd rozpoznając sprawę, będzie ustalał, czy i o ile zostały przekroczone granice gruntu, uwzględniając relacje stron, czy nie doszło do zasiedzenia przygranicznego pasa gruntu zajętego pod budowę, czy właściciel sąsiedniego gruntu widział budowę i czy ją akceptował. Sąd przeprowadzi również rozgraniczenie, ustali granice między nieruchomościami stron (niezbędne do rozstrzygnięcia sprawy), gdyż przedmiotem postępowania w sprawie o rozgraniczenie są granice na gruncie, a nie na mapie (będzie pomocna, ale mapa jest tylko dodatkowym dowodem). Sąd rozpoznający sprawę powinien dokonać oceny spornych roszczeń stron, uwzględniając interes obu sąsiadów oraz interes społeczno-gospodarczy.

Podstawa prawna:

Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz. U. 2020 r. poz. 1749)

Autor: Dorota Ulikowska – Prawnik/Mediator

Fundacja „OIC Poland"
ul. Gospodarcza 26
20-213 Lublin
NIP: 712-01-69-716
tel.: (81) 710-46-30 / fax: (81) 746-13-24